

~čarouné~ SLOVENSKO

ŽIVOTNÝ ŠTÝL ♦ CESTOVANIE ♦ ŠIKOVNÍ ĽUDIA ♦ ZAUJÍMAVOSTI

JÚN 2020

Túry na bicykli

*Pre milovníkov terénu
aj kopcov*

V raji medved'ov

Zvládnu ženy hrebeňovku
Nízkych Tatier?

Skryté hrady

Sú z nich famózne výhľady,
turisti ich ešte neobjavili

OBJAVUJME

krásy domova

3,90 €

Lezenie po malých skalách • Hotel pre hmyz • Slovensko z neba

NECHAJTE SI TÉMU POSIELAŤ PRIAMO DOMOV

Predplatné
na 3 mesiace

15 €

PREDPLATNÉ OBJEDNÁVAJTE:

ONLINE NA TEMA.DOSCHRANKY.SK

E-MAILOM NA PREDPLATNE@MAFRASLOVAKIA.SK

TELEFONICKY +421 917 238 238

MYSLÍM..., TEDA TÉMA.

EDITORIÁL

Milí čitatelia,

Žijeme v časoch, ktoré sa istotne zapíšu do dejín a naše vnúcatá sa o nich zrejme budú učiť, keď budú v škole preberať novodobú históriu. Možno teda neprežením, ak poviem, že do veľkej miery je každý jeden z nás spoluautorom kapitoly v budúcej učebnici dejepisu. Lebo naše správanie a náš postoj k aktuálnej situácii súvisiacej s koronavírusom v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj ostatných. Málokto asi s nadšením prijímal, že jeho život sa radikálne zmenil, že musí sledovať neustále sa meniace opatrenia, ktoré sa v menšej či vo väčšej miere týkajú aj jeho. Pozitívne je, a posledné dni tomu dávajú len za pravdu, že to takto nemôže a ani nebude trvať donekonečna. Že raz opäť budeme chodiť normálne von, nielen do práce či obchodu, že našim deťom, a vlastne aj nám rodičom, sa skončia školské povinnosti a príde čas prázdnin, ktoré sa, „kovid-nekovid“, odjakživa spájajú s blahodarným pobytom na čerstvom vzduchu, pri vode, v lese, v horách... Kým doteraz sme potrebovali určité zručnosti v tom, ako si rozdeliť deň tak, aby sme zvládali prácu z domu, domáce vyučovanie a zároveň starostlivosť o chod domácnosti, v júni sa k tomu všetkému pridáva schopnosť zmanažovať prichádzajúce dovolenkové obdobie tak, aby sme sa na dovolenke cítili bezpečne a neohrozovali seba ani ostatných. Radi by sme vám v tomto smere boli nápomocní, a tak vám aj v tomto čísle prinášame zaujímavé tipy, kam sa vydať, hoci možno na začiatku ešte s rúškom na tvári. Milovníci pešej turistiky v článku Čarovné slovenské lesy nájdu svoj obľúbený kúsok prírody alebo sa nechajú inšpirovať, kam sa vybrať nabudúce, v texte Objavte skryté hrady. Jazdci na dvoch kolesách sa môžu s nami vydať na dvojdnovú horskú cyklotúru. Tým, čo si chcú vyskúšať lezenie po malých skalách, ponúkame tipy na rôznorodé lezecké lokality na Slovensku. Ak máte radi hlavu v oblakoch, preleťte sa s nami na motorovom rogale. Záhradkárom prinášame tip, ako by mal vyzerať domček pre hmyz a prečo je výhodné nasťahovať si na záhradu samotárske včely – sú to totiž najlepšie opeľovače. A ak budete po takýchto aktívnych dňoch unavení, máme pre vás pripravenú aj posteľ. Nie hocijakú. Originálnu, drevenú, s umne vyskladanou intarziou, ktorá vzniká pod rukami zručného Slováka. Lebo práve na takýchto ľudí chceme v dobrom ukazovať prstom. Kreatívnych, šikovných a inšpiratívnych. Prijemné čítanie vám prajem.

Róberta Karpinská, šéfredaktorka

roberta.karpinska
@carovneslovensko.sk

Objavujte
zaujímavé miesta,
hoci aj s rúškom
na tvári.

Sledujte nás na sociálnych sieťach

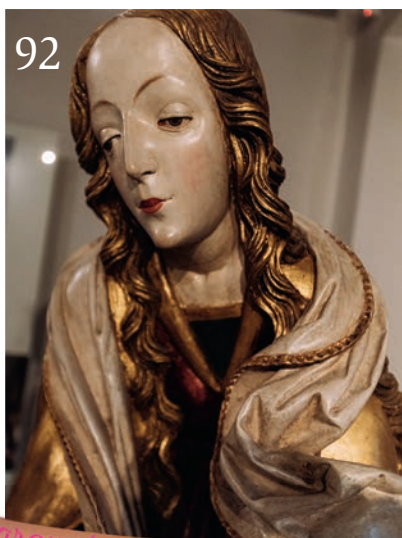
www.facebook.com/magazincarovneslovensko

www.instagram.com/carovne_slovensko
#carovneslovensko

12

92

Foto na titulke:
Viktor Beličák

8 Čarovné oko

Miesto na vaše unikátne fotografie z potuliek po Slovensku.

12 Objavte skryté hrad

Naša krajina je posiatá hradmi a radi ich navštevujeme. Odborník Ján Lacika predstavuje niekoľko hradov naprieč celým Slovenskom, ktoré nie sú turisticky obľiehane a rozhodne sa oplatí navštíviť ich!

18 Slovensko ako na dlani

Aj vy neraz pri fotografiách z dronu hľadáte nad tým, aká je naša krajina z takýchto záberov veľkolepá a nádherná? Oslovili sme ľudí, ktorí „mapujú“ Slovensko zhora.

26 Letieť ako vták

„Závesné lietanie je o voľnosti a slobode,“ vraví Mikuláš Košťál, ktorý má na motorovom rogale nalietaných viac kilometrov ako niekto odšoférovaných.

32 Zelený lekár

Nemá biely plášť, ale zelený. Ak sa ocitnete v jej náručí, získate

liek, na ktorý nepotrebuje zdravotnú poisťovňu. Nena-darmo sa vraví, že príroda je najlepší lekár.

38 Čarovné slovenské lesy

Lúky a lesy zakvitli a príroda nás doslova láka vychutnávať magickú silu, ktorá nás dokáže nabiť neskutočnou energiou. Pozrime sa do krásnych slovenských lesov.

44 Do hôr na cyklotúru

Bicykel je skvelý spoločník. Môžete ním prejsť poriadny kus cesty a zároveň si dať riadne do tela. Najmä ak sa vyberiete na niektorý z horských terénov.

52 Tri baby v raji medveďov

Naša ambícia prejsť 100 kilometrov z Telgártu na Donovaly bola ohrozená hneď po druhom dni hrebeňovky.

58 Hrdzavý Fero. A aj Mišo

Vysoké Tatry patria z hľadiska života svištov k najlepšie zmapovaným pohoriam sveta.

82

64 Maliarska paleta na oblohe

Zlatá hodinka východov a západov slnka prináša na oblohe doslova farebné divadlo. Vychutnajte si toto nádherné umenie prírody v Tatrách.

70 Slovensko ako raj lezcov

Ten pocit sa nevyrovná ničomu – trochu strachu, poriadny športový výkon a eufória. Skalkárčenie, čiže lezenie na menších

skalách, patrí k najpopulárnejším lezeckým disciplinám.

78 Na chalupe, tam je dobre

Šumenie hory, zurkot potoka, štebot vtákov, krkanie žiab. Vlastnoručne vyrobené zlešováky a po dobrom obede aj relax pod jablňou. Chalupársky život vie byť čarovný.

82 Hotel pre hmyz

Zdá sa vám, že to okolo nás bzučí akosi pomenej? Nie je to len zdanie, hmyzu neustále ubúda. Postavte si hmyzí hotel, pomôže vašej záhrade a urobíte aj niečo užitočné pre prírodu.

88 Skáčte vysoko

Vezmite za ruku svoju lásku a skočte cez vatru spolu – kedysi sa to robilo preto, aby vraj vzťahy vydržali. Alebo radšej skúsate chytiť svetielkujúcu mušku?

92 Symbol Levoče

Majster Pavol vytvoril pred viac než 500 rokmi najvyšší drevený gotický oltár na svete. Stojí v Bazilike sv. Jakuba v Levoči, v meste, kde možno pohromade vidieť najviac jeho diel. Bohatú históriu tu cítiť doslova na každom kroku.

98 Vápeč je prírodný diamant

Pyramídový kopec Vápeč s nadmorskou výškou 956 metrov môžeme bez preháňania prirovnať k prírodnému drahokamu. Veď jeho najvyššie skalnaté partie pripomínajú striebornú kráľovskú korunu.

104 Na skok do prírody

Mladý pár si svoj byt v Bratislave neďaleko Kalvárie navrhol tak, aby splnil všetky ich túžby. Nechceli sa totiž vzdať života v meste, no zároveň túžili po prírode a tichu, aké ponúka vidiek.

114 Bylinková lekárň

Čakanku alias cigorku poznali naše staré mamy ako užitočnú bylinu, z ktorej sa pripravovala v chudobných povojnových rokoch náhrada kávy. Hovorilo sa jej aj nemecká alebo pruská káva, prípadne korenie sv. Petra.

116 Spojenie tradície a dizajnu

Slavomír, rodák z Popradu, používa pri ručnej výrobe postelí tradičnú, starodávnu techniku. A rovnako pod Tatrami tak vďaka nej vznikajú motívy nielen s ich tematikou.

122 Otvorené majú stále

Vedeli ste, že na mnohé zaujímavé miesta sa môžete vybrať rovno z pohodlia svojej obývačky? Vstúpte do Spišského hradu, Jasovskej či Dobšinskej ladovej jaskyne.

126 Regál

Prinášame júnové novinky a tipy z našich obchodov.

~čarouné~ SLOVENSKO

Ročník IV., číslo 6, JÚN 2020, mesačník

ŠÉFREDAKTORKA:
Róberta Karpinská

SPOLUPRACOVNÍCI:
Veronika Nichta Mráziková, Katarína Abeille,
Richard Filipko, Dan Himič,
Soňa Košíková, Petra Spišáková

ZALOMENIE A DTP:
Martina Buzinkayová

OBRAZOVÁ REDAKTORKA:
Beta Hriadelová

ÚPRAVA OBRÁZKOV:
Vratko Tóth

FOTO:
Pavol Funtál, Peter Mayer, Roman Pinček,
Miroslava Spodniaková

E-MAILOVÁ ADRESA REDAKCIE:
magazin@carovneslovensko.sk

TELEFÓNNE ČÍSLO REDAKCIE: 02/48 238 301

TITULNÁ FOTOGRAFIA: Viktor Beličák
EDITORIÁL FOTO: Katarína Kincelová

SPOLUPRACOVNÍCI FOTO:
Viktor Beličák, Peter Kováč

ILUSTRAČNÉ FOTOGRAFIE:
Dreamstime, Shutterstock, Profimedia sk, TASR

mafra slovakia

VÝKONNÝ RIADITEĽ:
Vladimír Mužik, tel.: 02/48 238 100
RIADITEĽKA OBSAHU:
Monika Huljaková, tel.: 02/48 238 210
FINANČNÝ RIADITEĽ:
Martin Mihálik, tel.: 02/48 238 200
OBCHODNÁ RIADITEĽKA:
Katarína Michalechová, tel.: 02/48 238 106
RIADITEĽ DIGITÁLNYCH MÉDIÍ:
Denis Schvarcz, tel.: 02/48 238 442
RIADITEĽ MARKETINGU, PR A EVENTOV
Ivan Netík, tel.: 02/48 238 141
OBCHODNÁ MANAŽÉRKA:
Eva Mozolová, tel.: 0905 771 192
e-mail: eva.mozolova@mafraslovakia.sk
PREDPLATNÉ: tel.: 0948/987 958, 0917/238 238

e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk
online: <http://predplatne.hnonline.sk>

MAFRA Slovakia, a.s., je druhým najsilnejším
vydavateľstvom na Slovensku.
Vydáva viac ako 50 printových titulov, prevádzkuje
14 webových portálov a internetovú televíziu.

ADRESA VYDAVATEĽSTVA:
MAFRA Slovakia, a.s.
Nobelova 34, 836 05 Bratislava
tel.: 02/48 238 100
IČO: 51 904 446

TLAČ: WALSTEAD MORAVIAPRESS s. r. o.,
U Póny 3061, Břeclav

PREDPLATNÉ NA 12 MESIACOV:
42,90 € s DPH
CENA JEDNÉHO VÝTLAČKU: 3,90 €
VOLNÝ PREDAJ: Mediaprint-Kapa, Presse Grosso, a.s.
REGISTRAČNÉ ČÍSLO: EV 5560/17
ISSN 2585-8009

© Copyright MAFRA Slovakia, a.s. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva
ich vydavateľ. Autori článkov zverejnených v tomto vydaní si v zastúpení
vydavateľom vyhradzujú právo udelovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný
prenos článkov, ako aj na verejné rozširovanie rozmnoženiny týchto článkov
v zmysle § 33 ods. 1 písm. a) a d) autorského zákona.
Vydavateľstvo MAFRA Slovakia, a.s., je súčasťou koncernu AGROFERT.
Odborným garantom magazínu Čarouné Slovensko je Asociácia cestovného
ruchu Slovenskej republiky.

Milá redakcia

Ďakujem, že prekonávate toto ťažké obdobie a prajem vám najmä pevné zdravie, pohodu a všetko len to najlepšie. Vždy sa teším na nové číslo, lebo ako bývalá turistka a lyžiarka tam vždy nájdem niečo, čo poznám, alebo aj to, čo nepoznám. Pohladí mi to dušu. Prajem vám ešte mnoho „slnecných dní“ a všetko s dobrou náladou zvládneme.

B. K. z Banskej Bystrice

Zázračná bylina

Pri čítaní článku o žihľave som si s láskou spomenula na moju mamu, ktorá ju považovala za zázračnú rastlinu a používala ju stále. Robila z nej dokonca aj žihľavový prívarok, bol veľmi dobrý. Ja si to síce nepamätám, ale v rodine dlho kolovala príhoda, ako si moja mamka, s vedomím, že žihľava je dobrá na reumu, natrhala túto bylinu holými rukami a potom si ňou dokonca celé telo vyšľahala. Ešte aj na druhý deň bola úplne červená, ale vysmiata od ucha k uchu a zdravá ako buk.

Mária J.

Láska v minulosti

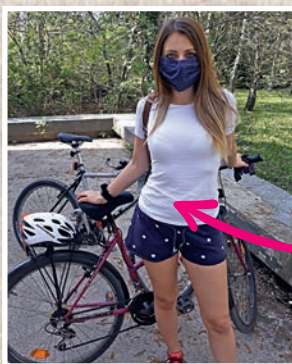
Veľmi sa mi páčil článok o výstave v trnavskom archíve opisujúcej, ako sa kedysi muži správali k ženám, ako ich oslovovali a ako im písali listy. Bolo to dôkazom, že kedysi boli muži úplne iní. Nasmiala som sa na vtedajších inzerátoch, zaujalo ma, že často postarší muži sa zaujímali o mladé ženy, ktoré museli mať všetkých päť P a ešte k tomu aj veno. Ja som minule doma objavila starý „listár“, brožúrku, kde boli návody, ako písať rôzne listy, aj ľúbostné, vrátane ukážok priaznivých aj nepriaznivých odpovedí. To bolo tiež veselé čítanie.

Anna z Trnavy

Zo zákulisia

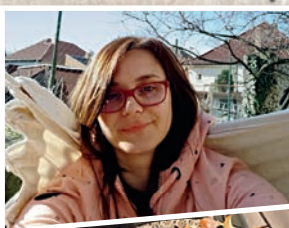
Čo ste po uvoľnení opatrení urobili ako prvé vy? Takto vyzerali prvé májové dni v našej redakcii:

Róberta Karpinská: Po dlhom čase sme sa vydali celá rodina na chalupu, kde máme úžasných susedov a priateľov, ktorých sme nechceli žiadnym spôsobom ohroziť, a tak sme víkendovali doma. Deti a pes sa najviac tešili na naše spiečky.

Veronika Nichta Mráziková: Keď sme konečne mohli vystrčiť nos, vybehli sme do lesa na bicykli. Aj s rúškami, pochopiteľne. Skúsili sme aj beh, no so šatkou na tvári to nie je žiadna výhra, zostaneme naďalej radšej pri bicykloch.

Martina Buzinkayová: Konečne sme mohli ísť s dcérou navštíviť našich priateľov, a keďže majú malé šteniatko Lili, o zába-vu sme mali postarané.

Katarína Abeille: Teším sa a doslova rátam hodiny, kedy sa konečne stretnú moji rodičia so svojimi vnúčatami u nás doma na záhrade pri dobrej grilovačke.

Richard Filipko: Chcel som sa troška po-flákať na bicykli po Malých Karpatoch, ale nevydalo. Defekt. Tak som hľadal otvorenú bicykliareň, aby som kúpil novú dušu aj plášť, a kým som prišiel domov a opravil, už sa neoplatilo ísť. Íšiel som hneď na ďalší deň

TIPY aj z nášho Instagramu

ČAROVNÉ SLOVENSKO SA KAŽDÝ MESIAC
VYDÁVA PO NAŠEJ KRAJINE A SPOLU S VAMI
OBJAVUJE JEJ NAJKRAJŠIE STRÁNKY.

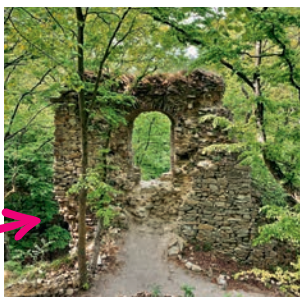

Lokalita Kostola sv.
Jána Krstiteľa
v Kremnických Ba-
niach je označovaná
ako stred Európy.

Veterný mlyn v Holíči
je jediným zachovaným
veterným mlynom na
Slovensku.

Biely Kameň – krásne
zrúcaniny gotického
hradu nachádzajúce sa
na zalesnenom návrší
nad mestom Svätý Jur.

Štrbské pleso (1 346 m n. m.)
je najznámejšie a najnavštevovanejšie
tatranské pleso.

Drevený Kostol
svätého Františka
z Assisi v Hervarto-
ve je najstarší
a najzachovanejší
drevený kostol na
Slovensku.

Zámoček Hohen-
lohe v Tatranskej
Javorine je národná
kultúrna pamiatka,
ktorá slúžila hlavne na
reprezentačné účely
najvyšších ústavných
činiteľov.

Na našom Instagrame vás vo svojich videách rôznymi zákutiami povodí aj Radoslav Hoppej, autor cestovateľského blogu Nie je túra bez Štúra. Vďaka jeho blogu venovanému Slovensku na www.hoppeyr.com je z neho turista vo vlastnej krajine.

www.instagram.com/carovne_slovensko/

Budeme radi, keď na svojich fotkách na Instagrame označíte @carovne_slovensko alebo použijete hashtag #carovneslovensko a my vás budeme radi u nás na profile zdieľať.

Miesto na vaše fotky

Chodíte radi do prírody? Cestujete po Slovensku a podarili sa vám unikátne zábery, ktorými by ste sa radi pochválili? Toto je to miesto, kde ich vieme ukázať v plnej kráse na veľkej ploche. Pošlite nám ich minimálne vo veľkosti A4 s rozlíšením 300 dpi na magazin@carovneslovensko.sk a dostanú šancu ukázať sa svetu.

ČAROVNÉ OKO

Peter Dužek
Smolenický zámok

OBJAVTE

Najkrajšie
stránky

NAŠEJ
KRAJINY

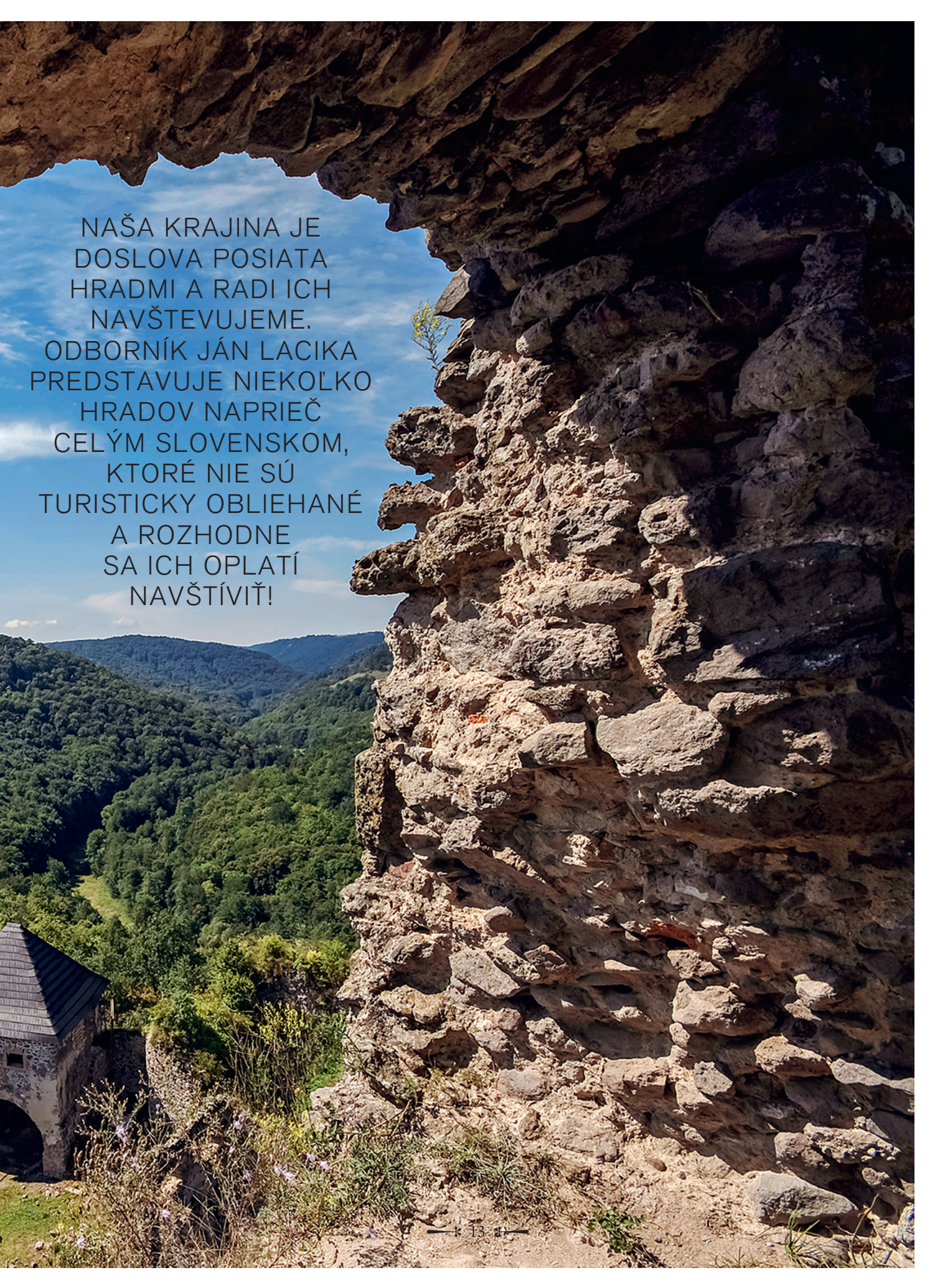
SCHOVANÉ HRADY

Objaňte SKRYTÚ *KRÁSU*

Text: Katarína Abeille

Foto: Ján Lacika

NAŠA KRAJINA JE
DOSLOVA POSIATA
HRADMI A RADI ICH
NAVŠTEVUJEME.
ODBORNÍK JÁN LACIKA
PREDSTAVUJE NIEKOĽKO
HRADOV NAPRIEČ
CELÝM SLOVENSKOM,
KTORÉ NIE SÚ
TURISTICKY OBLIEHANÉ
A ROZHODNE
SA ICH OPLATÍ
NAVŠTÍVIŤ!